

SELMECI ÚJSÁG

Társadalmi hetilap.

Előfizetési árak. Selmebányán: Vidéken: Egész évre 8 K — f. Egész évre 9 K — f. Félévre 4 K — f. Félévre 4 K 50 f. Negyedévre 2 K — f. Negyedévre 2 K 30 f.		Felelős szerkesztő Wagner László dr. Selmebánya. Szerkesztőség: Deák Ferenc-utca 2.	Kiadó és laptulajdonos: Nádossy Ferenc Zólyom. (Telefon szám. 11.)	Hirdetési díjak millimeter árszabás szerint. Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetési és előfizetési díjak a kiadó címére Zólyomba küldendők.
Megjelenik minden csütörtökön.	Főmunkatársak: A főiskola hallgatói.	Kéziratokat nem adunk vissza.		

A lap tiszta jövedelmének 25 százalékát a „Főiskolai-Kör Otthona“ javára fordítjuk

A választás.

Tehát folyik a küzdelem, a polgárok mozognak. Már magában véve ez a tény is örvendetes életet jelent. Az én, a létezés ott kezdődik, a hol az első akaratnyilvánulás jelentkezik és a mozgás, küzdelem az akaratnak már magasabb létjele.

Örvendünk már annak is, hogy ezt látjuk. A multak közönyével szemben ez már óriási haladás. Erősebb érdeklődésről tanuskodik. Az érdeklődés tisztább látást fog eredményezni s ez a két körülmény valósággal biztosítékát képezi a közügyek helyesebb és tisztább kezelésének.

Önként fog következni a mutatkozó jelenségekből az a helyes törekvés, hogy a város polgárai jogaik gyakorlásával a város közigazgatásában, az önkormányzatban nagyobb részt vegyenek s ezzel már közeledni fogunk ahhoz az ideális célhoz, hogy a közönség kormányozza a várost és rendelkezék saját javaival és ne más.

A választás több mint egy évtized során állandóan törvénytelenül történt, ezt ma már mindenki tudja és senki sem tagadja. A mai választás forma szerint remélhetőleg már szabatosan történik, legalább tagadhatatlan, hogy a jóakarát ebben az irányban a közel multban kétségtelenül megnyilvánult a választási előkészületek keretén belül.

A legjobb eső érzés fogott el bennünket akkor, a mikor a választásra vonatkozó hivatalos hirdetésben olvastuk, hogy: mindkét választókerület választójoga szabadon adhatja szavazatát bárkire. Nekünk úgy rémlik, hogy ezt a hangot még nem hallottuk. Lehet azonban az is, hogy már mondván lett a multban is de a tettek a hatást lerontották s ezért a hangra már nem emlékezünk.

Megszokott dolog volt másképen beszélni és másképen cselekedni. A választások az érdekes csoportok erőszakoskodása, maga a választás a közönség megalázkodó szolgálaskodása volt. A hivatalos körök akartak, a választók engedelmességek, holott megfordítva kellett volna lennie, mert hiszen a várost nem a városháza, hanem a polgárok képezik.

A város közönségének kell akarni s a városházának az akaratot végrehaj-

tani. A közönség a hatalom, a törvényhatósági bizottság, a város tisztviselői pedig azok a szervek, melyek útján a közönség akaratát érvényesíti. Ez a tagadhatatlanul helyes felfogás.

Sajnos! a közönség ezt eddig megérteni nem tudta, akaratának végrehajtására hivatott szervei pedig megérteni nem akarták. A közönségnek kényelmesebb volt gondolkozás nélkül engedelmeskedni, mint megfontolva akarni és parancsolni. Végrehajtó közegeinek kellemesebb volt a hatalmat kezelni, mint a közönséget urának, parancsolójának elismerni.

A közönség kényelme és a közigazgatási szervek hatalmi vágya az önkormányzat elvét haszontalan betűvé, a hatalmat kezelőket basáskodó kényurakká tette. A közönség azt hitte, hogy akarni másnak kell, a városháza pedig, hogy a parancsolás kötelessége. Ezek a jó urak megfeledeztek arról, hogy a közönség akaratának köszönhetik létüket s a hatalmat az ő nevében és akarata szerint kell kezelniök. Megszületett a modern hűbér uralom.

A közönség most már mozog és akar, közegei pedig már hajlandóbbak engedelmeskedni. Mennyi esztendő s az utolsó esztendőben mennyi küzdelem kellett ehhez. A közönségnek előbb tönkre kellett mennie és csak most eszmél, a mikor az iga már türhetlenné vált s az ostor a husnélküli testből már vért vált ki.

Talán most már vége lesz a fordított világnak. Hinni, remélni akarjuk, hogy a választás a népakaratnak lesz tükre és a hivatalos kijelentés nem képmutatás. Ha családunk, akkor jaj nekünk és mindenkinek. A hatalmi vágyak visszahatása borzasztó lesz. Az igavonó, ha sokat kinnzák és ostorozzák fellázad, a kényur, ha kezéből az ostort kivenni akarják, tirannussá, zsarnokká lesz s ott a hol a végletek küzdenek, a megoldás mindig erőszakos.

Az akarat első megnyilvánulása mindig kezdetleges, hiányos, sokszor nevetséges. Lehet, hogy a választás eredménye is ilyen lesz. De ez nem baj, vagy legalább is kisebb, mint a természetellenes állapot. A gyermek, ha járni kezd, megbotlik és esetlen, de járni aztán megtanul. A közönség akarni jobban fog tudni, ha ebbe belejön.

Szivszorongva lessük, hogy a küzdelem a hatalmi túltengés vagy az egészséges nyerszerű, a népakarat győzelme lesz-e? Mi az utóbbit ohajtjuk. Az előbbi a pusztulás folytatását jelentené.

Az igazság érdekében.

A »Selmebányai Híradó« utolsó számában megjelent „Erkölesi alap nélkül“ című cikkben Künsztler ur a Kuti István és dr. Wagner László urak közötti lovagias ügyben segédi minőségben elfoglalt és — úgy látjuk — utólag megbánt, álláspontját mentegelve, szükségesnek tartotta a köztünk támadt ügyben felvett jegyzőkönyvet leközölni és ezáltal eljárásunkat legalább is ferde világításba helyezni.

Az általa oly nagyon keresett, de szándékosan nem talált igazság érdekében folytatjuk ott, ahol ezt Künsztler ur elhagyta.

Künsztler ur tőlünk, az általunk felvett egyoldalú jegyzőkönyv azon passzusáért, melyben azt írtuk, hogy ő és segéd-társa a párbajszabályok ellenére jártak el, lovagias elégtételt kért. Segédeinkül Török Aladár és Kahle Frigyes urakat kértük fel, azon határozott megbízással, hogy nevünkben a következő kijelentést tegyék meg: „A párbajszabályok ellenére kifejezés használatával mi egy tényt konstatáltunk, mely le nem tagadható. Künsztler ur egyéni becsületét sérteni nem kívántuk, sértő szándékunk nem volt, csak segédi minőségben elfoglalt álláspontját jellemeztük. *Bocsánatot nem kérünk, a jegyzőkönyvből vissza nem vonunk semmit sem.*“

Amennyiben ezt Künsztler ur segédei elegendőnek nem találnák, kérünk párbajbíró-ságot és ha ez sem találna elegendő elégtételnek, egyikünk ad fegyveres elégtételt.“

Segédeink azonban megbízatásunk körén tulmenve és minket meg sem kérdezve, a Künsztler ur által közzétett jegyzőkönyvet irták alá.

Amint az elintézés ezen módjáról értesültünk, nyomban kijelentettük, hogy az általunk felvett jegyzőkönyvet magunkra nézve kötelezőnek el nem ismerjük és velük az ügyet lovagias utra tereltük.

Egyidejűleg azonban Künsztler ur segédeihez a következő levelet intéztük:

„Tekintetes dr. Vitális István és Sztancsay Miklós uraknak Selmebányán. Van szerencsénk értesíteni, hogy Künsztler János ur elleni lovagias ügyünkben az 1907. október 6-án felvett jegyzőkönyvben fog-

lalt elintézés módját el nem fogadtuk, azt magunkra nézve sértőnek találtuk és ezért Török Aladár és Kahle Frigyes uraktól lovagias elégtételt kérünk. Ennek szives tudomásul vételét azzal kérjük, hogy Künsztler János ur elleni lovagias ügyünkben 24 óra alatt megnevezendő új segédeinkkel a tárgyalást újból felvenni méltóztassék. Ez alkalommal szükségesnek tartjuk közölni, hogy dr. Wagner László urnak Kuti István ur elleni lovagias ügyében 1907. okt. hó 3-án este 9 órakor felvett *jegyzőkönyv tartalmát egészben fentartjuk és abból vissza vonni semmit sem vagyunk hajlandók.* Kérjük ennek szives tudomásul vételét azzal, hogy a *sérelmesnek tartott jegyzőkönyv felhasználása esetén ezen sorainknak leközlését is kérjük* és hogy ezen sorainkkal senkit megsérteni nem akarunk, csak a pusztá tények közlését célozzuk. Maradtunk kiváló tisztelettel Selmecebányán 1907. október 7-én d. e. fél 10 órakor. Singer Lajos s. k. Bársony Árpád s. k.

Ezen levelünk folytán újabb megbizottainkat úgy Künsztler urhoz, mint segédeihez el is küldöttük; eljárásuk eredményeképen tőlük a következő levelet vettük:

„Tekintetes Singer Lajos és Bársony Árpád uraknak Selmecebányán.

Megbizatásukhoz hiven a Künsztler János urnak — Önök elleni lovagias ügyében mai napon eszközölt eljárásainkról van szerencsénk a következőkben beszámolni:

Adott utasításaihoz képest a mai napon d. e. 9¹/₂ órakor megjelentünk Sztancsay Miklós és dr. Vitális István uraknál, mint Künsztler János ur megbizottainál, hogy — tekintettel az Önöknek 1907. október 7-én hozzájuk ajánlottan intézett jelen sorainkhoz másolatban csatolt levél tartalmára — a Künsztler János ur által Önök ellen folyamatba tett lovagias ügyben a tárgyalások folytatására időt és helyet kijelölni sziveskedjenek. Nevezett urak azonban kijelentették, hogy ők ezen ügyben megbizatusukat kimerítettnek tekintik és újabb megbizatus nélkül további tárgyalásokba nem becsájtkozhatnak. Indokolták ezen kijelentésüket azzal, hogy ők a hivatkozott levél tartalmát Künsztler János urral közölték s az arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ügy be lévén fejezve további tárgyalások szüksége fenn nem forog.

Nevezett urak ezen kijelentése folytán felkerestük Künsztler János urat és a már hivatkozott levelet vele újlag közöltük és különösen felhívtuk figyelmét a levélnek azon részére, amelyben Önök a Kuti István és dr. Wagner László urak között a szóbeli sértés folytán támadt lovagias ügyben felvett egyoldalú és általa sértőnek talált jegyzőkönyvet egészben továbbra is fentartották, — felszólítottuk, hogy az általa kért lovagias elégtétel megadhatása végett újabb segédeit nevezze meg.

Künsztler János ur erre kijelentette, hogy ő az Önök ellen folyamatba tett lovagias ügyet a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek tekintvén, újabb segédek megnevezésére és a tárgyalások folytatására nem hajlandó. Ezek folytán mi az ügyet az Önök részéről a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek tekintjük. Selmecebányán 1907. október hó 8-án. Teljes tisztelet-

tel dr. Fleischmann Dezső s. k. Spitz Vilmos s. k. ügyvéd jelölt.

Ezek után Künsztler ur! legalább is kérdéses, kapott-e Ön tőlünk kellő elégtételt, mert aki a párbaj szabályokat és szokásokat ismeri az tudja azt is, mi értéke van ily tényállás mellett azon jegyzőkönyvnek, melyet Ön tartott szükségesnek leközlőni és amely ügyben *mi voltunk a sértők és Ön az állítólagos sértett.*

Arról az elvéről pedig, melyet tárgyalásaink alatt is oly gyakran hangoztatott, „hogy a párbaj szabályoknak vannak előnyei és hátrányai és Ön csak az előnyöket használja ki“ mondjon le, mert igen gyakran, mint a jelen esetben is azoknak hátrányait lesz kénytelen elviselni.

Singer Lajos.

Bársony Árpád.

Városi közgyűlés.

Helyszűke folytán a közgyűlési tudósítást csak most közölhetjük.

Unalmas, nagyon unalmas volt. 25 bizottsági tag volt jelen. Tóth Imre dr. főorvost a nyitányban üdvözölték. A falon lógó újabb keletű notabilitások vigyorogtak és bizonyosan azt mondogatták — magukban: tempora mutantur. . . Takarékoskodtak elvben. A tűzoltók ügye megint színre került. A Selmecebányai Híradóban Künsztler János azt írta, hogy a polgármester anzárgolt, ez meg Künsztler Jánosról iratta ezt ugyanott. A közgyűlésen a polgármester valamelyes aktákat tett le a város asztalára, hogy neki van igaza; az aktákat az ördög se nézte meg, de elhitték. Lehet, hogy úgy van. Azt mondták, hogy lesz tűzifa meg szén is. A kosárfonást és csipkeverést beviszik az iskolákba — áldozattal. A Semberi ház első emeletén levő lakásra új árverés lesz, mert Oszwaldt Gusztáv a betegsegélyező pénztár nevében 920 koronát ígért, Szél a városi érdek ellen beszélt, meg akart elégedni a Nics által megajánlott 800 koronával is. Vihnyére Mühlstein ipolysági ügyvédnek egy afrikai barátja vételi ajánlatot tett, de egy évi halasztást óhajtott, a szabadkaiak pedig részvénytársaságot akarnak alakítani. A polgármester szabadulni akart a fürdőtől, de nem sikerült, hát házilag fogják kezelni. (Tudtuk. A szerk.) A jövő évben előjárójában csak 130,000 koronát építenek bele, később többet. Händl kérdezi a polgármestert, hogy lehet az, hogy a miniszter Cickánénak a csipkeverő iskolára segélyt szavazott meg, holott a közgyűlés elutasította, a polgármester közli, hogy a hir alaptalan, az elnök nem érti a szituációt és leadja, hogy ebben az ügyben ő is közbenjárt a miniszternél, de hiába, azt javasolta, hogy ezt megint kérni kellene, ebbe aztán a közgyűlés és Händl is belemennek. Hlavathy megvédelmezi a polgármestert Künsztler ellen és mérsékelt éljenzés mellett bizalmat szavaz.

A városi tanítóknak 1908. évre megint drágasági pótlékot adnak.

A hivatalos hirdetések megint Kuti István rendőrfőkapitánynak adják ki, mert a helybeli iparosokat kell támogatni és Nádosy rosszul írta meg, hogy 50 koronával csinálja olcsóbban, mint Kuti, aztán meg Zólyom messze van, ha sürgősen kell valami (nem az elutasítás bosszantó, ha-

nem az, hogy nem merik az igazat megmondani. A szerk.)

A költségvetésnél Ágfalvi alaki hiányokat kifogásol, a főszámvevő sokat beszél de nem lehet megérteni. Erre a polgármester kezd magyarázni, azt Ágfalvi mindjárt megérti és elhallgat, pedig neki volt igaza.

A városi vízvezetékét kiépítik kölcsön-pénzen.

Hlavathy Steffultónak is vizet akar és bort ajánlanak neki.

A városra kiszabott büntetést az erdei üzemtérv áthágása miatt nem engedték el, fizetnünk kell 500 koronát és költséget. A felelősség kérdésénél közli a polgármester, hogy a miniszteriumban rosszalják, hogy a hibát egy megholtra, a volt erdőmesterre akarják rákenni, de azért ő a felelősség kérdésénél mégis az elhalt polgármesterre és Csibi Lőrincire hivatkozik. Ezen a kérdésen aztán szépen átsiklanak.

Vojtás Mátyást a felépített támfal miatt mégis beperlik.

Igaz! majd elfelejtkeztünk. Az a tizenegy ur, akit a város közönségének érdekében a bizottsági tagságról való lemondásra nagyon szépen kértünk, elfelejtett lemondani. Valószínűleg abban a véleményben vannak, hogy elég, ha ők maguk viselgetnek maguk iránt bizalommal, a közönségre ők nem sokat adnak. Ezek az urak a bizottság javarészét képezik. Uram Isten, hát akkor a többi. . . Ugy látszik nem bíztak abban, hogy megint beválasztják őket. Igazán jól ítélkeztek maguk felett.

Felvilágosítás.

Előlről kezdem. A Besztercebányán megjelentő Krajan című hazafias tót ujság június 6-án »Pánszlávizmus Selmecebányán« című közleményében a sorok között pánszlávizmussal gyanúsította meg az ev. liceumot, annak néhány tanárát és városunk egyik polgárát.

Én az intézetet öcsém révén, a ki négy évig ott járt, a tanárokat és a polgárt pedig közvetlenül jól ismervén, lapomban a gyanúsítást visszautasítottam »Alaptalan gyanúsítások« című közleményemben.

Időközben az intézet tanárai utána jártak a dolognak s megállapították, hogy a Krajan cikkét Gerő János a nevezett lapnak szerkesztője írta, az adatokat pedig Selmecebányán szedte össze egy bizalmasan beszélgető társaságban, melyben Guba Pál kegyesrendi tanár is benne volt.

Az érdekelt tanárok ahelyett, hogy a közlemény íróját, aki a sérelmes cikk szerzője volt, — vonták volna kérdőre és tőle kértek volna elégtételt törvényes vagy társadalmi uton, hazajöttek és Guba Pál kegyesrendi tanárnál tudakozódtak a tényállás felől.

Guba Pál elmondta őszintén a tőle kérdezőknek a dolog történetét. Bizalmas társaságban beszéltek arról a hírről, ami a városban közszájon forgott. A társaságban ott volt a Krajan szerkesztője is, aki az adatokat az óvatosságra való figyelmeztetés ellenére felhasználta és feldolgozta.

A miniszter tanárok Guba Páltól írásban is kérészték azt, amit szóval elmondott, előadásuk szerint azért, hogy a Krajan szerkesztője ellen fordulhassanak.

Guba Pál hozzám fordult tanácsért ez ügyben s megkérdezte, hogy a kért írásbeli nyilatkozatot kiadja-e? Én kifejtettem előtte, hogy a szóval mondottaknak írásban kérése tulajdonképpen bizalmatlanság megnyilvánulása s az ilyen bizalmatlanságot semmi esetre sem szabad bizalommal viszonzni s ha erre az álláspontra helyezkedik, joggal kérheti ő is írásban a Krajan szerkesztőjének tulajdonított nyilatkozatot s ha ezt megkapja és ebből a tényeket látja, maga részéről azután kiadhatja az írásbeli nyilatkozatot.

Guba Pál az általam jelzett álláspontra helyezkedett. A közöttünk történt eszmecserét követőleg az érdekelt tanárok nyilatkozatot adtak ki a másik hirlapban s ebben azt is mondták, hogy a Krajan közleményében foglalt valótlán előadásokat a Krajan eszelte ki, továbbá úgy nyilatkoztak: »támadni könnyű dolog, megrágalmazni valakit még könnyebb, de a támadás rágalmazás következményeitől való meghátrálás a legnagyobb gyávaság, közel fogható tanúbizonysága.«

Ezt a nyilatkozatot követőleg Guba Pál megint hozzám fordult tanácsért. Én a következő véleményt adtam le neki: Tanár ur mindenestre gyöngeséget tanusított, amikor a tere-ferét szóvá tette, enyhítő körülményt képez azonban azon körülmény, hogy az nagyon bizalmas jellegű társaságban történt s ebben a bizalmas társaságban levő ujságírókat figyelmeztették az óvatosságra a közlés tekintetében. Különben is Selmecebányán ilyen dologban mindenki bűnös, mert a hallott érdekesebb hirt mindenki leadja. A szerzőség tekintetében az a véleményem, hogy szerző az, aki a közleményt megírja, felelősséggel is ez tartozik. A tanárok nyilatkozatában kifejezésre jutott azon következtetés, hogy a tanár ur a szerző, mert nem adta írásban azt, amit szóval elmondott, — hamis és csak erőszakoskodás. — A Krajan közleményében nem a leközölt adatok a bántók, hanem a sorok között megnyilvánuló gyanúsítás, ez pedig kétségszövegként való közleményt írnak a műve. Támadónak tekinteni egyedül csak őt lehet. Tessék csak tárgyilagosságra törekedni és a dolgot nyugodtan kezelni.

Véleményem elfogadásának volt eredménye Guba Pál által »tudomásul« cím alatt kiadott nyilatkozat. Ebben Guba Pál rámutat a nyilatkozó tanárok előadásainak ellentmondó részre, kijelenti, hogy írásbeli nyilatkozat kiadását a szóval tett és meg nem tagadott nyilatkozat tétele folytán szükségesnek nem találja; kijelenti, hogy nem támadott, nem rágalmazott s ezért a nyilatkozó tanárok sorainak a gyávaságra célzó részét magára vonatkozóan nem tartja, de ha reá vonatkoznék is, mint pap kénytelen teljesen figyelmen kívül hagyni. — Valóban világosabban és tárgyilagossabban nem lehet nyilatkozni.

Most aztán a szünidő következett. Ennek folyamán észrevettem, hogy oly emberek, akik Guba Pál iránt a kiérdemelt tisztelettel viseltettek, a dolgok állását balul ítélik meg s amily hirtelen alakult ki nagyrabecsülésük, ép oly hirtelen készek reá követ dobni. Láttam, hogy aknamunka folyik Guba Pál ellen. Az emberi gyarlósá-

ságok ilyen nagy mértéke határtalanul felbosszantott s elhatároztam, hogy a rosszul kialakult közvéleménynek elejébe állok.

Elhatározásomban megerősített az a kétségtelenné vált és elárult terv, hogy Guba Pált a függetlenségi pártkörből, melyet határtalan lelkesedésével ő teremtett meg, tartott fenn és fejlesztett, — kiakarják golyóztatni, ami tulajdonképpen erkölcsi gyilkolást jelent a társadalmi életben. Megerősített az ártatlan Guba Pálnak ijedelme és az a nagy bizalom, melylyel irántam viseltettek. A Guba Pál iránt megnyilvánult hálátlanság nagy mértéke a vért lázította fel bennem.

Guba Pálnak megmondtam, hogy ne féljen, ha akasztani viszik én vele az akasztófa alá is elmegyek, ha a városból kitoloncolják, én elkisérem. Amikor pedig a függetlenségi pártkörben az elárult terv kiviteléhez fogtak, elejébe álltam annak az áradatnak, mely egy tisztességes ember becsületét akarta elseperni. Kijelentettem, hogy a Krajan cikkét én sugalmaztam s mint-hogy nagyon jól tudtam, hogy a sugalmazás, ha valótlanságról van szó, már erkölcsi bűn, a bűn büntetését is el akartam venni. Megaláztam magamat és bocsánatot kértem, amit e városban nem igen hallott számból senki. Megajánlottam az elégtétel minden nemét mindenkinek s amikor egy ember nyilvános megaláztatásomat, a hirlapi leközlést is kívánta, megígértem és megtettem ezt is, sőt amidőn egy másik ember a függetlenségi pártkörből való kilépésemet kérte, megtettem ezt is.

Pedig bűnös nem voltam, mert a Krajan cikkének megjelenése előtt nem is tudtam, hogy ily lap létezik, ennek szerkesztőit nem ismertem, velük soha, sem szóval sem írásban nem érintkeztem, ezekből folyólag a hirlapi közleményt sem sugalmazhattam. Magamra vállaltam egy ocsmány bünt azért, mert megakartam egy embert az erkölcsi gyilkolástól menteni, egy embernek becsületét, aki bűnös nem volt, akartam megmenteni. Most már elárulhatom, mert sikerült. Ám ítélje meg más: helyesen cselekedtem-e vagy sem? Én csak azt tudom, érzem, hogy egy olyan ember becsületéért, akit tisztetek, ezt tizszer egymásután is megtenném. — Azt a sokat emlegetett kijelentést lapom nyílterében ismételtam meg a felelősség elvállalásával. Ennek két oka volt. Az egyik, hogy a kijelentés lapomban elfoglalt álláspontommal nem egyezett, a másik, mert eddig lapomban személyes ügyekkel, ha azok nem közhivatalnok ténykedései voltak — nem foglalkoztam sohasem.

A közérdek szolgálatában határtalan őszinteségemmel az erős kritikával és a helytelen üldözésével óriási népszerűtlenségre tettem szert s felette kellemetlen tényező lettem a város életében. Ezt nagyon jól tudom s tudtam azt is, hogy az amit művelek, óriási vakmerőség, majdnem az öngyilkossággal határos társadalmi tekintetben. De hát megint őszintén beszélve ellenségeim véleményével egy fikarenyit sem törődöm, a jobbakról pedig biztosan tudtam, hogy a tények ismerete nélkül elítélni úgy sem fognak. Kenyeremet eszemmel és munkámmal keresem s addig, amíg eszem és testem ép — nem félek. Soknak

ellenségeim közül tettem szívességet, de én magam szívességet nem kértem, kenyerekből nem éltem és nem élek.

Semmiiben sem esalatkoztam. Az ádáz düh, a borzasztó támadás, az iszonyatos harc mind benne volt az előre látottakban. De mégis, — egyben esalatkoztam: ellenfeleimet jobbaknak tartottam, mint a milyeneknek bizonyultak. Azt hittem, hogy szebben és nemesebben fognak ellenem harcolni, kardélre hánynak vagy golyót röpítenek agyamba — a lovagiaság szabályai szerint. Amint látni méltóztatnak nem így történt, hanem erkölcsileg akartak meggyilkolni engem is, mint Guba Pált. Én még kedvesebb prédának ígérkeztem nekik s valósággal mulatságos volt látni, hogy a nagyobb préda kedvéért a kisebbet milyen hirtelen eresztették ki karmaik közül.

A „Selmecebányai Hiradó, ez a város közönsége által kitarított lap tévedésbe esett. Azt hitte, hogy a pénzt a városházi uraktól kapja, hát azokat kell szolgálni és a lábatlankodó polgárokat lehetetlenné tennie. Vezető cikkeiből személyes rovatot csinált és három hete mindig „egyszer és utoljára“ támad engem a saját izlése szerint. Szerkesztője pedig Kuti István rendőrfőkapitány, aki a városi igazságszolgáltatás egyik tényezője és a rend legfőbb őre, bemutatja kitűnő kvalifikációját erre az állásra. Megvallom őszintén, egyáltalán semmi súlyt sem helyezek sem lapjára, sem támadásaira, sem személyére. Azt hiszem ennél simábban gondolatokat kifejezni nem lehet, mégis a nagyobb biztosság kedvéért kijelentem, hogy Kuti István rendőrfőkapitányt sérteni nem akarom.

Amíg a harc tartott, nyugalommal felvilágosítottam a város közönségét arról, hogy valamely hirlapi közleménynek az a szerzője, aki azt megírja; felelősséggel ez tartozik s ha ez ismeretlen, a hirlap felelős szerkesztője. Azt hiszem, a közönség most már ezzel tisztában van.

Ami lovagias ügyeimre illeti, azokat segédeim, akik iránt határtalan bizalommal viseltetem most is, — befejezték. Lapom legutolsó számában az eredménnyel beszámoltam és állítom, hogy teljesen a tényeknek és igazságnak megfelelően. Erről mindenki meggyőződhetik, a jegyzőkönyveket szívesen rendelkezésre bocsátom. Az ügyek megértéséhez szükséges szabályokat szintén hűen közöltem le a forrás munka oldalaira való hivatkozással. Ezt is ellenőrizheti mindenki.

Amint látom kísérletek történnek arra nézve, hogy az én ügyem befejezéseként Künsztler Jánosnak lovagias ügyében felvett jegyzőkönyv tekintessék. Azt hiszem, könnyű megállapítani, hogy ez helytelen törekvés, mert egy harmadik személynek lovagias ügyében felmerült tények az én ügyemtől egészen függetlenek és ezt nem befolyásolják. Ennek a véleményemnek Künsztler János ügyében szereplő segédek előtt a hozzájuk intézett levélben kifejezést is adtam. Nem tekinthetem a más ügyében felvett jegyzőkönyvet magamra nézve irányadónak, mert olyan uraknak, akiknek én megbízást nem adtam, nincs, nem lehet joguk az én ügyemben lénykedni és ítélni és a helytelenül történt beavatkozást különösen azért kellett vissza-

utasítanom, mert biztos tudomásom szerint ügyeimet intéző Singer Lajos és Bársony Árpád az egyoldalú elintézését képező jegyzőkönyv adatait mindenben fenntartják most is.

Nagyon sajnálom, hogy Künsztler János urat szenvedélye erősen elragadta s hogy őt most már kevésbé tisztelhetem mint azelőtt tettem, valamint fájlalom azt is, hogy ténykedései folytán vele közvetve vagy közvetlenül tárgyalásokba nem bocsátkozhatom. Annak a kérdésnek az eldöntését, vajjon a Selmecebányai Híradó legutolsó számában megjelent közleménye reám nézve sértő-e vagy sem, a büntető bíróság ítélkezésére kell bíznom, s ebben késedelmeskedni nem fogok.

Magam részéről minden körülmények közt a tárgyilagosság határain belül kívánok maradni s ezért a velem szemben történő újabb támadásokra nem terjeszkedhelem ki, mert lehetetlenség az, hogy lapomban magamról elfeledkezve oly személyes harcot folytassak, mely épületes egyáltalán senkire sem lehet. Elvégre is unalmassá válik a személyes harc és a betű nem arra való, hogy piaci hadakozást testesítsen meg.

Guba Pál hozzám a következő levelet intézte:

Tekintetes dr. Wagner László urnak Selmecebányán. A legőszintébb kötelességem teljesítem akkor, midőn tekintetes ügyvéd urnak szívbeli hálás köszönetet mondok azon önfeláldozó s önzetlen védelméért, melyben személyemet és nevemet részesíteni kegyes volt. Selmecebánya, 1907. október 6. Lekötelezett igaz tisztelője Guba Pál s. k. kegyesrendi tanár.

Ezek a sorok képezik küzdelmem legszebb jutalmát és igazolják eljárásom helyességét. Mint ember helyesen és jól cselekedtem. Ezt tudom és érzem s ezért az újabb támadások teljesen hidegen hagynak, sőt megnyugtatónak abban az irányban, hogy a múltban részemről gyakorolt erős kritika nem volt igazságtalan. Azok, akik engem támadnak, maguk szolgáltatnak bizonyítékot arra, hogy helyesen ítélkeztem.

Wagner László dr.

H I R E K.

— **A birák kongresszusa.** A szegedi orsz. birói nagygyűlés előkészítő bizottsága Günther Antal igazságügyminiszterhez kérvényileg fordult aziránt, hogy a szegedi birói nagygyűlésre az abban résztvenni kívánó birák és ügyészek részére szükséges rendkívüli szabadságidőt akadály nélkül engedélyezze. Az igazságügyminiszter most sürgős leiratot küldött a kir. bíróságok és ügyészségek összes vezetőihez, hogy ama birák és ügyészek részére, akik az említett nagygyűlésen résztvenni óhajtanak, erre a célra személyenként külön előterjesztendő kérelmekre legfeljebb öt napra terjedő rendkívüli szabadságidőt engedélyezzenek.

— **Hivatal vizsgálat** volt 7 és 8-án a városi adóhivatalnál. Minden rendben találtatott.

— **Allamvizsgák.** A főiskolán e hó 12-én vették kezdetüket az államvizsgák.

Ezen a napon volt az írásbeli vizsga, 14-én pedig a szóbeli vizsgák kezdődtek. Összesen 17-en jelentkeztek az oklevél elnyerése végett. 14 bányász, 2 fém- és 1 vas-kohász. A kormány képviselőjében Mály Sándor min. tanácsos vesz részt az államvizsgákon.

— **Tanulmányut.** Zemplén Géza dr. a m. kir. bányászati és erdészeti főiskolán az erdészeti chemia adjuuctusa újból tanulmányutra ment egy félévre Berlinbe.

— **Halálozás.** Hrenesik Károly kérdeműlt főesperes, a selmecebányai ág. evang. egyház 44 éven át volt buzgó lelkipásztora 85 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután volt nagy részvét mellett.

— **A vörös csütörtök** Selmeceben nyom nélkül mulott el. A városban épen úgy dolgozott minden ember, mint minden más hétköznapon.

— **Kresz Gézát** a fiatal hegedűművészt Ysaye magyar hegedű tanítványát a Wiener Tonkünstler-orchester megválasztotta hangversenymesterré. Ez az új zenekar mintegy 80 főből álló elsőrangú művésztétel a múlt napokban mutatkozott be a wieni közönségnek s határozott és nagy sikert aratott.

— **A F. M. K. E. közgyűlésének határozatai.** A F. M. K. E. jubiláris közgyűlése, amint azt velünk hivatalból közlik a következő bennünket érdeklő határozatokat hozta: Tekintettel arra, hogy az egyesületi óvónók — kivétel nélkül — mindannyian *nemzetiségi vidékeken* működnek s így a magyar nemzeti érdekeknek sokkal jelentősebb szolgálatot tesznek, mint a magyar vidékeken magasabb fizetéssel működő állami óvónók, — fizetésük rendezése s illetőleg az állami óvónók fizetésével egy összegben való megállapítása érdekében újból felir a vallás és közoktatásügyi miniszterhez. Fölkéri az egyesület összes thatósági választmányait, hogy az »*En Ujságom*« című gyermeklapot vármegyőik magyar tannyelvű iskoláinak növendékei számára minél több példányban fizessék elő. Fölratilag fordul a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy több, köztük a *steffultói és felsőhodrusbányai* egyesületi óvók számára foglalkoztató és szemléltető tárgyakat engedélyezni kegyeskednék. Az 1907. évre rendelkezésre álló könyvtári államsegélyből több községben s ezek között Hegybányán és Selmece-Bankán új könyvtárakat szervez s azok költségeit utalványozza. A tanítói jutalmak közül az elnökség évi jelentése alapján, a 200 koronás Thuróczy Vilmos díjat Csorba Ödön selmece-bankai r. kath. tanítónak szavazza meg.

— **Tessék Pályázni!** A komoly hivatalos lap, melyben soha nincs légből kapott, vagy minden alapot nélkülöző koholmány, megtréfálta nyájas olvasóit. A Budapesti Közlöny most egy kis tréfát engedett meg magának. Arról szól ugyanis a kitűnő hivatalos, hogy megüresedett egy *díjtalan vámgyakornok-jelölti* állás. Derék ifjaink, kik különböző bizonyítványokat szorongattok kezetekben, siessetek. Mert, hogy lesztek vagy néhány százan, kik az állásért versengtek, kétségtelen. Pedig sokat követel a nagyméltóságú állam

egy szerény díjtalan vámgyakornok jelöltől. Például tudni óhajtja, hogy hány évesek, rendezett, vagy rendezetlen vallásuk-e, van-e életpárjuk, voltak-e katonák, hány nyelven beszélnek, egészségesek-e, milyen képzettségük van? Hát ha ez sem humor, akkor nincs többé humor a világon. A szomorú a dologban csak az, hogy a hivatalos ezt nagyon is komolyan mondja. Annyira komolyan, hogy hanem volna olyan mulatságos, bizonyísten busulni kellene miatta.

— **Modern hirdetési iroda.** Ugy a belsőföldön, mint a külföldön előnyösen ismerik az Általános Tudósító hirdetési osztályát (tulajdonos Leopold Gyula szerkesztő). A legnagyobb hirdető cégek e megbízható iroda útján eszközlik az összes reklamáikat, mert kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és felülmulhatatlan pontossággal teljesítik az összes megbízásokat. Leopold Gyula szorgalma, leleményessége és agilitása megteremtette a gyümölcsét, amennyiben hirdető irodája ma a legnagyobb Budapesten, sőt mint értesülünk, most ismét tetemesen megnagyobbította vállalatát.

— **Gázmérgezés.** Az Ezüst utcai Ruza féle házban f. hó 15-én könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt. A Hungária főpincére s annak felesége, továbbá Feer Géza főiskolai polgár majdnem gázmérgezés áldozatai lettek. A legérdekesebb a dologban az, hogy a szobákban hol a mérgezési esetek történtek nincsen is gázcső, hanem a szobák alatt kloaka szennyvíz leeresztő csatorna vonul el, s ebbe torkollik a gázcső. Csőrepedés folytán a kiömlő gáz a szobák padlóin keresztül a szobákba hatolt s így történt a szerencsétlenség. A főpincér szobájában tartózkodott annak a kutyája is, mely vonításával figyelmessé tette a házban lakókat és a szomszédokat, akik behatolva életre keltették a szerencsétlenül jártakat.

— **A hus drágasága.** Napról-napra nyomasztóbb a helyzete a kezemunkája után élő embernek az élelmiszerek folytonos drágulása miatt. Pedig ennek a türehetetlen drágaságnak nincs meg a természetes alapja, hanem az üzleti spekuláción és kapzsiságon alapszik. Jelenleg például a marhahusnak kilója nálunk 1 korona 36 fillér. Ugyanennyi volt ez év januárjában is, amikor a vágómarha ára lényegesen magasabb volt a mostaninál. Ugyanis a vágómarha ára augusztus hónap óta lényegesen esett. Természetes folyománya volna ennek, hogy a mészárosok a magasabb husárakból engedjenek. De úgy látszik nekik kényelmesebb a már egyszer elért magas árakat megtartani; a közönség pedig fizet anélkül, hogy észébe jutna, hogy valamit tenni kellene a határozott túlköveteléssel szemben. Jó volna, ha a marhahus árának szabályozását a hatóság venné erélyesen gondjaiba.

— **Bérmozgalom Hodrusbányán.** A finsterorttárói bányatelep munkásai f. hó 9-én heves jelenetek között megakadályozták a szokásos kétheti fizetés megtartását azzal az indokolással, hogy kevés. A ki-rendelt karhatalom segítségével sikerült a rendet helyreállítani a megindított vizsgálat befejezéséig. A zavargók másnap munkába állottak.

— **Betöréses lopás a főiskolai ifjusági körben.** Folyó hó 12-én reggel a körü pénzértárt feltörve találták. Majdnem az egész pénzkészletet — 1400 koronát — elvitték. A papírpénz mind eltűnt. Még pedig: két 100 koronás, husz 50 koronás és több 20 meg 10 koronás. Az érepenz megmaradt. A nyomozás folyik.

IFJUSÁG.

Balek.

Ismerd meg magadat. Az anyai gyengédség nüanszáitól mentesen bár, de harcias keménységgel tanít e szokrateszi principiumra a három krétás törvény.

I. Tábla: Balek kuss.

II. Tábla: Balek vágj kedélyes arcot.

III. Tábla: Balek mutasd be magad.

Az első törvényt ha jól interpretárod, intencióját rögtön megtalálod. Az *önismeret törvénye* az. A balek lényegére alapítva. Nagy jogászi munka. Rövid. Sokat tartalmaz. Mikor énednek számos kincsel megakartott hajóját az itteni vizekre bocsátod ne hirtelenkedj. Szerényen ereszkedj a hullámok közé, nehogy felborulj. A szerénység legyen horgonyod. Vele mindenüvé kiköthetsz.

A második törvény a *harc törvénye*. Az elsőből folyik. A szerénység vaskapcsa tartsa lekötve indulataidat. Kemény hatások fognak illetni. Nyomukban erupcióra hangolódik lelked. De harcolj. Az önuralom harcával szerzed a képesítést arra, hogy hangod szó legyen. Tandij a kedélyes harc

A harmadik törvény a *műveltség törvénye*. Nem az kell, hogy nevedet kürtöld jobbra balra. Fő, hogy sohse mutasd be helytelenül magad. Elég azt tudni, hogy balek vagy. A többi tulajdonságod csak akkor érdekes, ha a közjó hasznát veszi. És azért kell minden hajlamodat s akaratomat az önbírálat filtrálóján átszűrni, hogy a tevésben már művelt embernek lássanak. Mert mondom balek, — nagy szükség van itt gondolkodó, művelt elemekre.

Böles volt a három krétástörvény szerzője.

Őrszem.

Sorompó liga.

Jelentem, még ébren vagyunk. Ez pedig azt jelenti, hogy nem aludtunk el. Csak nem régen vívtunk ki egy tizenkét participiumos választ. (Selmebányai Híradó szeptember 8.) Jákobnak is tizenkét fia volt.

Aki helyett azt a választ irták, a selmebányai boltos, aki fűszert csak azért nem árul, mert kuncsaftjai fiatalemberek. Ezeknek nem kell gyömbér.

A nyilatkozat kijelenti, hogy ő jó hazafi. Már mint Finkelstein Alajos. Köszönjük a felvilágosítást. Ezzel a multak rendbejöttek. Vagy nem?

Azt is mondja, hogy mi undorkeltő publicistikai tevékenységgel főiskolánk tisztelt (persze, hogy az!) ifjuságának ny részét tévutra vezetjük.

Köszönjük a felvilágosítást. Nem tudtuk, hogy az igaz ut ő hozzá vezet. Szegény

félrevezetett rész, hol kapod meg a kárpótlást?

Milyen kereskedőről van szó? Olyanról, akinek „jó hirnévnek örvendő“ osztrák kabaret áruda fölött fityeg a cégtáblája. Bent a boltban nagy zavar. van Egzakt ruhakereskedő lévén, persze hogy könyvet, litografiát, cirklit, gummióvszereket árul, zálogkölcsonöket nyújt, ócskaruhákkal handliróz.

Hosszu volna kifejteni, hogy mi az ilyennek a bírálata. Mint kereskedő — semmi esetre sem bevehető. A balekfogás már rég kiment a divatból. Ez az utcán handlirózó kabaretboltos még ma is üzi. Tartozunk felvilágosítani az ujonnan érkezetteket, hogy ő eddig dehonesztálta a magyar iparmozgalmakat. Óvakodjanak tőle míg szolid, igazán kereskedői magaviseletet nem tanusít, míg magyar áruval nem rendezi be a boltját.

A zugkölcsonzészet s egészségtelen hitelnyújtás révén kelt jó barátság a magyar ifjura káros fraternitás.

Honoráljuk több kereskedőnk fáradozását s áldozatát a magyar ipartermékek terjesztésében.

Kereskedőtől vásároljunk!

Magyar árukat vegyünk!

A többi következik.

He.

Ismerkedési estély.

F. hó 12-én tartotta a főiskolai ifjuság szokásos ismerkedő estélyét, melyen szokatlan nagy számban jelentek meg. Vagy 300-an ültek a fehér asztalok mellett. Vendégek is nagy számban voltak jelen, köztük Téglás Károly, Kövessy Ferenc dr., Faller Károly, Jankó Sándor főiskolai tanárok, Horváth Kálmán polgármester, Sztancsay Miklós főjegyző, Kuti István főkapitány, Zóلمي erdőmester, Baán Elemér, Hank József, Grohmann Jenő, Kunzl Aladár, Szegedi Sándor dr., Kupecz Gyula, Weisbach Ármin, Tomcsányi gyógyszerész, Künsztler János, Visnyovszky Dániel, Bajkó Andor, Blattny Tibor, Gumann Aladár, Kocsis János, Galantha József, Rónai György asszisztensek. Hermann Miksa rektor betegsége miatt nem vehetett részt az estélyen. Az első pohárköszöntőt *Márkos* Béla körü elnök mondta. Ezenkívül számos felköszöntő hangzott el a kedélyes lakomán, mely a késő éjfél órákig tartott.

FURCSASÁGOK.

Azt beszélnek a faluban. . . .

Azt beszélnek a faluban, hogy Selmec város érdeke ott kezdődik, ahol a magánérdek végződik.

Azt beszélnek a faluban, hogy a terraszon esténként újra megkezdődött az erős szemváltás.

Azt beszélnek a faluban, hogy t. főispánunk lemondása azért hasonlít a garamberzence—selmeczi vicinálishoz, mert az is mindig késik.

Azt beszélnek a faluban, hogy Selmecben sok az eszkimó, de a balekok közt kevés a foka.

Azt beszélnek a faluban, hogy a rendőröknek az a mellékkeresetük, ha valakit keresnek.

Azt beszélnek a faluban, hogy Pallavicini György orsz. képviselőnk legutóbbi itt létét arra használta fel, hogy csókon szerzett mandátumát jövőre is biztosítsa.

Azt beszélnek a faluban, hogy a dohánygyári lányok azért nem járnak az ut közepén, mert ott rájuk jár a rud.

Azt beszélnek a faluban, hogy Hodruson a tej hatása alatt egy fiatal ember az ablakon keresztül addig valotta a szerelmet, míg a vasrács közé szorult.

Azt beszélnek a faluban, hogy Selmecben az örök sötétség fényeskedik.

Azt beszélnek a faluban, hogy egy eljegyzés hírére Valaki könnyezve panaszkolta a Mamájának: „Istenem! hát azért sütöttem azt a sok fánkot, hogy Ő mégis mást vegyen el s én vén lány maradjak? . . .

Azt beszélnek a faluban, hogy a közös konyhára csendes részvét kéretik.

Azt beszélnek a faluban, hogy a Selmeczi Ujság szerkesztője éjjel nemcsak jobban, de többet is lát, mint nappal.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegségből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyereje s e mellett

izletes és könnyen emészthető.

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzá szokik a SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

:: :: :: :: :: :: :: :: :: ::
Egy eredeti üveg ára 2:50 kor.
Kapható: a gyógyszerárakban.
Az Emulsió vásárlásánál a Scott-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.
:: :: :: :: :: :: :: :: :: ::

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

A „Selmeczi Ujság“ 1907. október 3-iki számában „Harc“ és „Egyleti élet“ című cékében személyemet és cselekedeteimet célzatos szubjektivitással kritizálja sőt valótlanságokat is állít.

Kijelentem, hogy higgadt megfontolás után és minden további polémiát kerülve — mindezeket egyszerűen visszautasítom.

Selmebánya, 1907. október 15.

52

Lencsó Ján.

a 48-as pártkör volt t. . . .

*) E rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért sem alakjáért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Tekintetes Zsitvay János urnak.

A „Selmebányai Híradó“-ban megjelent nyilttéri közleményére való hivatkozással értesítjük, hogy a rendelkezésünkre álló jegyzőkönyv szerint olyképpen nyilatkoztunk, hogy Wagner László dr. ur a kérdéses hírlapi közleménynek „nem szerzője.“ Tudomásunk szerint megbízónk ezt magáról nem is állította s ennél fogva általunk tett kijelentéseivel ellenmondásba önmagával nem jutott. Ellenkező állítások ténybeli tévedések, melyeket mi a személyünkkel való összefüggés folytán kénytelenek vagyunk megcáfolni.

Singer Lajos.
Bársony Áprád.

53. 1—1

HIRDETÉSEK.**A REKLÁM**

Allandó, észszerű és ügyes reklamozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

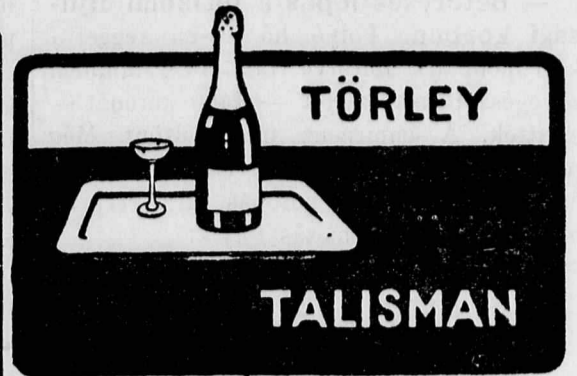
Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
BUDAPEST, VII. Erzsébet-körut 41.
ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, páratlan pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklamokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen.

Selmebánya

és

Hont vármegye

közügyeinek
őszinte és bátor

szószólója

a

Selmeci Ujság.

Szerkesztőség:

Selmebánya, Deák Ferenc-u. 2.

kiadóhivatal:

Nádossy Ferenc Zólyom,

hová a hirdetési díjak s vidéki

előfizetési pénzek küldendők.

Nádossy Ferenc Zólyom.

Motorerőre berendezett könyvnyomda.

Könyvkötészet. Nyomatvány-raktár. Ruggyanta-bélyegzők. Lapkiadóhivatal.

ALAPITTATOTT 1887.

TELEFON SZÁM 11.

MODERN GÉPEKKEL ÉS NAGY-
MENNYISÉGŰ BETŰANYAGGAL
FELSZERELT MOTORERŐRE BERENDEZETT

KÖNYVNYOMDÁM

MINDEN E SZAKMÁBA VÁGÓ MUN-
KÁT GYORSAN S PONTOSAN SZÁLLIT.

VÁLLALATOM A KOR SZINVONALÁN ÁLL
S A FELVIDÉK EGYIK ELSŐRANGU KÖNYV
ÉS MŰNYOMÓ INTÉZETE.

MUNKÁIM IZLÉSES, PEDÁNS KIVITE-
LÉRÉ NAGY GONDOT FORDITOK.